

הלכות שאר אבות הטמאות פרק ו

א. טמאת עבודה זרה, מדברי סופרים; ויש לה רמז מן התורה, "הסרו את-אלהי הנכר, אשר בתככם, והטהרו . . ." (בראשית לה, ב). ארבעה אבות הטמאה יש בה עבודה זרה עצמה, ומשמשיה, ותקרבת שלה, ויין שנתנסף לה; וטמאת כלן, מדבריהם.

ב. עבודה זרה עצמה מטמאה אדם וכלים במגע, וכלי חרס באויר; ואינה מטמאה במשא, כשרץ שנאמר "שקץ תשקצנו" (דברים ז, כו). ושעורה כזית: לא תהיה זו, חמורה מן המת; אבל אם היתה הצורה פחותה מכזית, הרי זו טהורה.

ג. קצץ אבר ממנה אפלו היה כמרדע, הרי זה טהור, שעבודה זרה אינה מטמאה לאברים, אלא הצורה כלה כשהיא שלמה: שנאמר "תזרם כמו דוה" (ישעיהו ל, כב) מה נדה אינה מטמאה לאברים, אף עבודה זרה אינה מטמאה לאברים.

ד. כקלי אבות הטמאות דנו בה, מפני שטמאתה מדבריהם: עשו אותה כשרץ שאינו מטמא במשא, וכמת שאינו מטמא אלא בכזית, וכנדה שאינה מטמאה לאברים. נתפרקה עבודה זרה אף על פי שההדיוט יכול להחזירה, שהרי כל אבריה קיימין אינה מטמאה.

ה. כל משמשי עבודה זרה כשרץ מטמאין אדם וכלים במגע, וכלי חרס באויר, ואינן מטמאין במשא; ושעור טמאתן בכזית. ואפלו קצץ ממשמשיה כזית מן הכלי, מטמא כשרץ; וזה חמר במשמשיה, יותר מעבודה זרה עצמה. ובית עבודה זרה, אבניו, ועציו, ועפרו מטמאין בכזית במגע, ככל המשמשיין.

ו. המכניס ראשו ורבו לבית עבודה זרה, נטמא פנוגע. וכן כלי חרס שהכניס אוירו לבית עבודה זרה, נטמא; ספסלים וקתדראות שהכניס רבן לבית עבודה זרה, טמאין. וכלן ראשון לטמאה.

ז. תקרבת עבודה זרה מטמאה במגע ובמשא, כנבלה; ושעורה בכזית. כל דבר שמקריבין לה, בין בשר בין שאר אכלין ומשקין הכל כנבלה, שהכתוב קראן "זבחי מתים" (תהילים קו, כח). ואף על פי שאין תקרבת עבודה זרה שלאכלין בטלה לעולם, להתיירה בהניה אם בטלה, הרי זו ספק לטמאה. אבל כלי שהוא תקרבת עבודה זרה שבטלו, טהור; וכן עבודה זרה ומשמשיה שבטלן, טהורין.

ח. יין שנתנסף לעבודה זרה מטמא אדם וכלים במגע, וכלי חרס באויר, ומטמא אדם במשא כנבלה. וטמאתו בכזית שנאמר "אשר חלב זבחימו יאכלו, ישתו יין נסיכם" (דברים לב, לח), הרי "יין נסיכם" כ"חלב זבחימו". ואין מטמא טמאה זו, אלא יין שנתנסף ביד לפני עבודה זרה; אבל סתם יינן שלגויים מטמא טמאה קלה, כשאר כל משקין טמאין.

ט. מפל הדברים שבארנו מתחלת הספר עד כאן, אתה למד שאבות הטמאות מהן אבות שלתורה, ומהן אבות שלדברי סופרים. וכל המטמא מחמת אב שלתורה, הרי הוא ולד טמאה שלתורה; וכל המטמא מחמת אב שלדברי סופרים, הרי זה ולד שלדבריהם.

י. כל אב טמאה שהוא מטמא במגע ואינו מטמא במשא, בין אב שלתורה בין אב שלדברי סופרים אדם הנוגע בו, אינו מטמא בגדים בשעת מגעו, ולא אדם ולא כלי חרס, אף על פי שעדין לא פרש ממטמאיו; והרי הוא אחר שפרש ממטמאיו או קדם שיפרש, ולד שהוא מטמא אכלין ועושה אותן שני לטמאה, מפני שהוא ראשון.

יא. וכל אב טמאה שהוא מטמא במגע ובמשא, בין אב שלתורה בין אב שלדבריהם אדם הנוגע בו או הנושא, מטמא בגדים בשעת מגעו ובשעת נשיאתו, ועושה אותן ראשון לטמאה; וכן אם נגע באכלין, עושה אותן ראשון כל זמן שלא פרש ממטמאיו.

יב. פרש ממטמאיו הרי הוא ראשון לטמאה לכל דבר, ואינו מטמא בגדים; ואם נגע באכלין, הרי הן שני.

יג. במה דברים אמורים, בשאר כל האבות, חוץ מן הנבלה והמרקב. אבל הנבלה והמרקב אף על פי שהן מטמאין במגע ובמשא, הנוגע בהן אינו מטמא בגדים בשעת מגעו; ואם נגע באכלין, הרי הן שני לטמאה. והנושאן מטמא בגדים, בשעת נשיאתו; ואם נגע באכלין עד שלא פרש, הרי הן ראשון לטמאה כמו שבארנו.

יד. מי חטאת שיש בהן כדי הזיה אף על פי שהן כנבלה וכמרקב, שאין מטמא בגדים אלא הנושאן הרי הנוגע בהן מטמא בגדים בשעת מגעו משום נושא: שאי אפשר לו שיגע במים, ולא יסיט אותן; וכבר בארנו שאחד הנושא, ואחד המסיט.

טו. וכן הנוגע בצמר הנבלה, או שנגע בנימי המרקב מטמא בגדים בשעת מגעו משום נושא: שאי אפשר לנוגע בדברים אלו, שלא יסיט אותן; ולפיכך מטמא בגדים עד שלא פרש, כדין הנושא.

טז. הבולע נבלת העוף הטהור בשעת בליעתו, מטמא בגדים כמו שבארנו; והן ראשון לטמאה. וכן אם נגע באכלין, הרי הן ראשון לטמאה. ואחר שבלע, הרי זה פרש ממטמאיו.

יז. השורף פרה אדמה, ופרים ושעירים הנשרפים, והמשלח השעיר אף על פי שבשעת מעשיהן מטמאין בגדים כמו שבארנו אם נגעו באכלין אפלו בשעת מעשיהן, הרי הן שני לטמאה.

יח. הנוגע באב מאבות הטמאות המשלך בתוך המקוה, כגון נבלה או שרץ או משכב, שהיה במקוה, ונגע בו הרי זה טמא: שנאמר "אך מעין ובור מקוה-מים, יהיה טהור; ונגע בנבלתם, יטמא" (ויקרא יא, לו) אפלו כשהן בתוך המקוה, מטמאין. וכשיעלה מן המקוה, זה הנוגע יטהר.

יט. וכן זב שדרס על המשכב שהוא מנח במקוה, הרי המשכב טמא; וכשיעלה המשכב מן המקוה יטהר, שהרי עלתה לו טבילה. וזה הנוגע במשכב כשהוא במקוה אם פשט ידו ונגע חוץ למקוה, הרי זה מטמא בגדים; ואין צריך לומר, שהוא מטמא אכלין ומשקין.

הַלְבוֹת שָׁאֵר אֲבוֹת הַטְּמְאוֹת פָּרָק ז

א. דָּבָר מִפֶּרֶשׁ בַּתּוֹרָה שֶׁהָאֲכָלִין וְהַמְשָׁקִין מִטְּמְאִין, שֶׁנֶּאֱמָר "מִכָּל-הָאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל, אֲשֶׁר יִבּוֹא עָלָיו מִיָּמָּה; וְכָל-מִשְׁקָה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה, בְּכָל-כְּלִי יִטְמָא" (ויקרא יא, לה). וְאִין הָאֲכָל שֶׁנִּטְמָא מִטְּמָא אֲכָל אַחֵר, מִן הַתּוֹרָה; וְלֹא הַמְשָׁקִין שֶׁנִּטְמָאוּ מִטְּמְאִין דָּבָר אַחֵר, מִן הַתּוֹרָה.

ב. אֲבָל מִדְּבָרֵי סוּפְרִים גָּזְרוּ עַל הָאֲכָל הַטְּמָא שֶׁאִם נִגַּע בְּאֲכָל אַחֵר, שֶׁטְמָאָהּ; וְכֵן אִם נִגַּע הָאֲכָל הַטְּמָא בַּמְשָׁקִין, טְמָאָן. וְאִין אֲכָל מִטְּמָא כְּלִי שֶׁנִּגַּע בּוֹ לְעוֹלָם, וְאִפְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם. וְכֵן גָּזְרוּ עַל הַמְשָׁקִין הַטְּמְאִין, שֶׁיִּטְמָאוּ אֲכָלִין אוֹ מְשָׁקִין אוֹ כְּלִים שֶׁנִּגְעוּ בָּהֶן.

ג. אִין לָן וְלֹד טְמָאָה שֶׁמִּטְמָא כְּלִים, אֲלֹא מְשָׁקִין טְמְאִין בְּלָבָד; וְטְמָאָה זֹה, מִדְּבָרֵיהֶם: וְהוּא שִׁיְהִיֹּו אוֹתָן הַמְשָׁקִין טְמְאִין, מִחֻמַּת אֵב מֵאֲבוֹת הַטְּמְאוֹת, בֵּין שֶׁלַּתּוֹרָה, בֵּין שֶׁלַּדְּבָרֵיהֶם. וּמִפְּנֵי מַה גָּזְרוּ עַל מְשָׁקִין טְמְאִין שֶׁיִּטְמָאוּ כְּלִים: גָּזְרָה מִשּׁוֹם מִשְׁקָה הַזֶּבֶב, שֶׁהוּא אֵב וּמִטְמָא כְּלִים דִּין תּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמָר "וְכִי-יֵרָק הַזֶּבֶב, בְּטָהוֹר . . ." (ויקרא טו, ח), כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

ד. כִּשְׁגָּזְרוּ עַל הַמְשָׁקִין שֶׁיִּטְמָאוּ אֶת הַכְּלִים, גָּזְרוּ שִׁיְהִיֹּו מִטְּמְאִין אֶת הַכְּלִים מִתּוֹכָן. כִּי־צַד: אִם נָפְלוּ לְאוֹיֵר כְּלִי חֶרֶס נְטָמָא כָּלוּ, וְהָרִי הוּא שְׁנִי; וְאִם נִגְעוּ בְּשָׁאֵר כְּלִים מִתּוֹכָן נְטָמָאוּ כָּלָן, וְנִעְשׂוּ שְׁנִי.

ה. אֲבָל אִם נִגְעוּ מְשָׁקִין טְמְאִין בְּאַחֲרֵי הַכְּלִי שִׁישׁ לוֹ תוֹךְ, בֵּין בְּכְלִי חֶרֶס בֵּין בְּכְלִי שֶׁטֶף וְכְלִי מִתְּכוֹת נְטָמָאוּ אַחֲרָיו בְּלָבָד; וְהָרִי אַחֲרָיו שְׁנִי, וְלֹא נְטָמָא תּוֹכוֹ. בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים, לְתִירוּמָה; אֲבָל לְקֹדֶשׁ כְּלִי שֶׁנִּטְמָאוּ אַחֲרָיו, נְטָמָא כָּלוּ וְהָרִי כָּלוּ שְׁנֵי לְטְמָאָה.

ו. כִּכְּר בְּאַרְנוֹ שֶׁהָאֲכָלִין אִין מִטְּמְאִין כְּלִים, וְהַמְשָׁקִין מִטְּמְאִין; וְלָמָּה עָשׂוּ בְּטְמַאת מְשָׁקִין הַכֵּר זֶה, וְאָמְרוּ שֶׁהַכְּלִי שֶׁנִּגְעוּ מְשָׁקִין טְמְאִין בְּאַחֲרָיו לֹא נְטָמָא תּוֹכוֹ לְתִירוּמָה לְהוֹדִיעַ שֶׁטְמַאת כְּלִים אֵלּוּ מִדְּבָרֵיהֶם, כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁרְפוּ עַל טְמָאָה זֹה תִירוּמָה וּקְדָשִׁים.

ז. כִּכְּר בְּאַרְנוֹ שֶׁהָאֲכָלִין וְהַמְשָׁקִין שֶׁנִּגְעוּ בָּאֵב מֵאֲבוֹת הַטְּמְאוֹת, הָרִי הֵן רִאשׁוֹן לְטְמָאָה; וְכֵן אִם נִגַּע אֲכָל בְּאָדָם אוֹ בְּכְלִי שֶׁנִּטְמָא בָּאֵב, הָרִי אוֹתוֹ הָאֲכָל שְׁנִי לְטְמָאָה. וְאֲכָל שֶׁנִּגַּע בְּזֶה הַשְּׁנִי, נִקְרָא שְׁלִישִׁי לְטְמָאָה; וְאִם נִגַּע הַשְּׁלִישִׁי בְּאֲכָל רְבִיעִי, הָרִי זֶה נִקְרָא רְבִיעִי לְטְמָאָה.

ח. בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּאֲכָלִין. אֲבָל הַמְשָׁקִין אֶחָד מִשְׁקָה שֶׁנִּגַּע בָּאֵב הַטְּמָאָה, אוֹ שֶׁנִּגַּע בְּרִאשׁוֹן, אוֹ שֶׁנִּגַּע בְּשְׁנֵי הָרִי אוֹתוֹ מִשְׁקָה תַּחֲלָה לְטְמָאָה; וּמִטְמָא אֶת חֲבֵרוֹ וְחֲבֵרוֹ אֶת חֲבֵרוֹ, אִפְלוּ הֵן מֵאָה: שְׁאִין מוֹנִין בַּמְשָׁקִין.

ט. כִּי־צַד: יֵין שֶׁנִּגַּע בָּאֵב הַטְּמָאָה, אוֹ בְּרִאשׁוֹן, אוֹ בְּשְׁנֵי הָרִי יֵין זֶה בְּרִאשׁוֹן לְטְמָאָה; וְכֵן אִם נִגַּע יֵין זֶה בְּשִׁמּוֹן, וְשִׁמּוֹן בְּחֵלֶב, וְחֵלֶב בְּדִבְשׁ, וְדִבְשׁ בְּמִים, וְהַמִּים בֵּינָן אַחֵר, וְכֵן עַד לְעוֹלָם כָּלָן רִאשׁוֹן לְטְמָאָה, וְכֵאלּוֹ כָּל אֶחָד מֵהֶן נְטָמָא בָּאֵב תַּחֲלָה. וְכָלָן מִטְּמְאִין אֶת הַכְּלִים.

י. וְכֵן כְּלִי שֶׁנִּטְמָאוּ אַחֲרָיו בַּמְשָׁקִין, וְנִגְעוּ מְשָׁקִין אַחֲרֵים

בְּאַחֲרֵי הַכָּלִי הַטֵּמְאִין אָפְלוּ הָיוּ מִשְׁקָה חֲלִין, נַעֲשׂוּ הַמִּשְׁקִין
הָאַחֲרִים תַּחֲלָה לְטֵמְאָה, וּמִטֵּמְאִין כָּלִים אַחֲרִים, וְעוֹשִׂין אוֹתָן
שְׁנִי; וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר, שֶׁהֵן מִטֵּמְאִין אֲכָלִין וּמִשְׁקִין אַחֲרִים.

יא. אַחֲרֵי הַכָּלִי שֶׁנִּטְמָאוּ בַּמִּשְׁקִין, וְנִגְעוּ אֲכָלִין בְּאַחֲרֵי הַכָּלִי
הַטֵּמָּא אָפְלוּ אֲכָלִי תְרוּמָה, הָרִי אֵלּוּ טְהוּרִין, שֶׁהַכָּלִי שֶׁנִּטְמָאוּ
אַחֲרָיו בְּלֶבֶד, אֵינוֹ מִטְמָא אֶת הָאֲכָלִין אֲלָא לְקֹדֶשׁ בְּלֶבֶד:
שֶׁהַכָּלִי שֶׁנִּטְמָאוּ אַחֲרָיו הָרִי זֶה טֵמָּא כָּל לְקֹדֶשׁ כִּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ,
וּלְפִיכֶךָ מִטְמָא אֲכָל הַקֹּדֶשׁ.

הַלְבוֹת שָׂאֵר אֲבוֹת הַטֵּמְאוֹת פֶּרֶק ח

א. כָּל הַנוֹגֵעַ בְּיָדוֹ בְּרֹאשׁוֹן לְטֵמְאָה, בֵּין שֶׁהָיָה אוֹתוֹ רֹאשׁוֹן
אָדָם אוֹ כָּלִי אוֹ אֲכָל אוֹ מִשְׁקִין טֵמְאִין נִטְמָאוּ יָדוֹ בְּלֶבֶד, עַד
הַפֶּרֶק; וְכֵן הַמְכַנִּים יָדוֹ לְאוֹיֵר כָּלִי חֶרֶס שֶׁנִּטְמָא בְּאֵב הַטֵּמְאָה,
אוֹ שֶׁהַכַּנִּים יָדוֹ לְבֵית הַמִּנְגֵּעַ נִטְמָאוּ יָדוֹ. וְטֵמְאֵת הַיָּדִים,
מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים.

ב. הַיָּדִים שְׁנִיּוֹת לְעוֹלָם: שְׂאִין טֵמְאָתָן אֲלָא מִדְּבָרֵיהֶם; וְכִשְׁגָּזְרוּ
טֵמְאָה עָלֵיהֶן, גָּזְרוּ שִׁיְהִיו כְּשֵׁנִי לְטֵמְאָה. אָפְלוּ הַמְכַנִּים יָדוֹ
לְבֵית הַמִּנְגֵּעַ, אוֹ שֶׁנִּגְעַע בְּיָדוֹ בְּאָדָם שֶׁהוּא מִטְמָא בְּגָדִים עַד
שֶׁלֹּא פָּרַשׁ מִמִּטְמְאֵיו הָרִי יָדוֹ שְׁנִיּוֹת.

ג. הַפֶּגּוּל, וְהַנוֹתֵר, וְצָרִיד שֶׁלִּמְנַחֲתוֹ הָרִי הֵן פְּרֹאשׁוֹן לְטֵמְאָה,
וּמוֹנִין בָּהֶן רֹאשׁוֹן וְשֵׁנִי; לְפִיכֶךָ מִטְמְאִין אֶת הַיָּדִים בְּכַבִּיצָה.
וְאֵין הַפֶּגּוּל וְהַנוֹתֵר מְצַטְרֵפִין, אֵף עַל פִּי שִׁשְׁעוֹרָן שׁוּוּהָ
בְּכַבִּיצָה, הוֹאִיל וְטֵמְאֵת הַיָּדִים מִדְּבָרֵיהֶם; אֲבָל שָׂאֵר הָאֲכָלִין
מְצַטְרֵפִין, שְׂאִין אֲכָלִין טֵמְאִין מִטְמְאִין אֶת הַיָּדִים עַד שִׁיְהִיו
כְּבִיצָה.

ד. קָלִית הַפֶּגּוּל אוֹ הַנוֹתֵר אֵף עַל פִּי שֶׁהִיא סְתוּמָה הַנוֹגֵעַ בָּהּ
בְּיָדוֹ, נִטְמָאוּ יָדָיו: שֶׁהַעֲצָמוֹת שֶׁלְקֹדְשִׁים שֶׁשִּׁמְשׁוּ נוֹתֵר אוֹ
פֶּגּוּל מִטְמְאִין אֶת הַיָּדִים, הוֹאִיל וְנַעֲשׂוּ בְּסִיס לְדָבָר הָאֶסוּר.

ה. בֶּשֶׁר קֹדֶשׁ שִׁיָּצָא חוּץ לְמַחֲצֵתוֹ הָרִי הוּא סֶפֶק אִם מִטְמָא
אֶת הַיָּדִים, אוֹ אֵינוֹ מִטְמָא; לְפִיכֶךָ אֵינוֹ מִטְמָא שֶׁסֶפֶק טֵמְאֵת
הַיָּדִים טְהוּר, כִּמוֹ שִׁיתְבָּאֵר. וְאִם בֶּשֶׁר פֶּסַח שִׁיָּצָא חוּץ לְבֵית
הוּא, הָרִי הוּא טְהוּר בְּנִי חֲבוּרָה, זְרִיזִין הֵן.

ו. אֵין טֵמְאֵת יָדִים בַּמִּקְדָּשׁ שֶׁבִּשְׁעָה שֶׁגָּזְרוּ טֵמְאָה עַל הַיָּדִים,
לֹא גָזְרוּ בַּמִּקְדָּשׁ; אֲלָא הַנוֹגֵעַ בְּאֲכָלִין טֵמְאִים וְכִיּוּצָא בָּהֶן, בֵּין
שֶׁנִּגְעַע בַּמִּקְדָּשׁ בֵּין שֶׁנִּגְעַע חוּץ לְמִקְדָּשׁ, וְנִגְעַע בְּקֹדְשִׁים בַּמִּקְדָּשׁ
לֹא טֵמְאָן. וְאִם נִגְעַע חוּץ לְמִקְדָּשׁ הָרִי זֶה מִטְמָא אֶת הַקֹּדֶשׁ,
וּפּוֹסֵל אֶת הַתְּרוּמָה כִּמוֹ שִׁיתְבָּאֵר.

ז. מִי שֶׁנִּטְמְאֵת יָדוֹ אַחַת, וְנִגְעָה בְּאַחֶרֶת הָאַחֶרֶת טְהוּרָה; וְנוֹטֵל
אֶת הַטֵּמְאָה, וְדִּיּוֹ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, לְתְרוּמָה. אֲבָל לְקֹדֶשׁ
אִם נִטְמְאֵת יָדוֹ אַחַת, וְנִגְעַע בְּשֵׁנִיָּה טֵמְאָה, וּשְׁתִּיחֵן צְרִיכוֹת
טְבִילָה לְקֹדֶשׁ; אֲבָל לְתְרוּמָה, בְּנוֹטִילַת יָדִים בְּלֶבֶד יִטְהָרוּ יָדָיו.

ח. שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ וּבֵית דִּינּוֹ גָזְרוּ עַל כָּל הַיָּדִים שִׁיְהִיו שְׁנִיּוֹת,
אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא יָדַע בּוֹדְאֵי שֶׁנִּטְמָאוּ מִפְּנֵי שֶׁהַיָּדִים עֲסָקְנוּיָהּ.
וְלֹא גָזַר שְׁלֵמָה עַל הַיָּדִים טֵמְאָה, אֲלָא לְקֹדֶשׁ; וְאַחֲרַיָּךְ גָּזְרוּ

חֲכָמִים שְׁאַחֲרֵיו, אֵף לְתַרוּמָה. וּלְפִיכָךְ צָרִיךְ נְטִילַת יָדִים לְתַרוּמָה; וְאִם נִגַע בְּתַרוּמָה קִדְּם שֵׁטַל יָדָיו פְּסוּלָה, וְנִשְׁרַפְתָּ עַל טְמֵאָה זֶה.

ז. לֹט אָדָם יָדָיו בְּמִפָּה, וְאוֹכַל בְּתַרוּמָה בְּלֹא נְטִילַת יָדִים; וְאִין חוֹשְׁשִׁין שְׂמָא יָגַע. אָבֵל לֹא יַעֲשֶׂה כֵן בְּחֻלִּין שְׁנַעֲשׂוּ עַל טְהֻרַת הַקֹּדֶשׁ, אוֹ טְהֻרַת הַתַּרוּמָה: גִּזְרָה שְׂמָא יָגַע, לְפִי שְׂאִינוּ מְקַפִּיד עָלֶיהֶן.

י. הוֹאִיל וְהַיָּדִים שְׁנִיּוֹת אִם נִגְעוּ בְּמִשְׁקִין, עָשׂוּ אוֹתָן תְּחֻלָּה; וְאִם נִגְעוּ מִשְׁקִין אֵלּוּ בְּאֻכְלִין, עָשׂוּ אוֹתָן שְׁנִי. וְאִם נִגְעוּ בְּמִשְׁקִין אֲחֵרִים, עוֹשִׂין אוֹתָן תְּחֻלָּה שֶׁהַמִּשְׁקִין תְּחֻלָּה לְעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ; אָבֵל אִין מִשְׁקִין אֵלּוּ שְׁנַטְמָאוּ מִחֻמַּת יָדִים מְטֵמְאִין כָּלִים כָּלֵל, שְׁעִיקָר טְמֵאת הַיָּדִים מִדְּבָרֵיהֶם.

יא. וְכֵן גִּזְרוּ חֲכָמִים עַל כָּל אָדָם שִׁיאֲכַל אֻכְלִין טְמֵאִין, בֵּין שְׂאֲכַל אֲכַל רֹאשׁוֹן אוֹ אֲכַל שְׁנִי, וְעַל כָּל הַשּׁוֹתֶה מִשְׁקִין טְמֵאִין שִׁיְהִיָּה שְׁנִי לְטְמֵאָה, עַד שִׁיטְבַּל. וְאִם נִגַע בְּאֻכְלִין, עָשָׂה אוֹתָן שְׁלִישִׁי. וְאִם נִגַע בְּמִשְׁקִין, אִפְּלוּ מִשְׁקָה חֻלִּין עָשָׂה אוֹתָן תְּחֻלָּה, לְטְמָא אֻכְלִין וּמִשְׁקִין אֲחֵרִים, אָבֵל לֹא לְטְמָא כָּלִים, הוֹאִיל וְעִיקָר טְמֵאת אָדָם זֶה מִדְּבָרֵיהֶם.

יב. וּמִפְּנֵי מַה גִּזְרוּ טְמֵאָה עַל הָאוֹכַל אֻכְלִין טְמֵאִין, שְׂמָא יֹאכַל אֲכַל רֹאשׁוֹן אוֹ שְׁנִי וַיִּשְׁתֶּה עָלָיו מִשְׁקָה תַּרוּמָה; וְנִמְצָא מִשְׁקָה תַּרוּמָה טְמָא, בְּאֲכַל שְׁבִפּוֹ. וְכֵן הַשּׁוֹתֶה מִשְׁקִין טְמֵאִין, שְׂמָא יֹאכַל עֲמָהֶן אֲכַל תַּרוּמָה; וְנִמְצָא טְמָא, בְּמִשְׁקִין שְׁבִפּוֹ. וְכִבֵּר בְּאַרְנוֹ בְּתַרוּמוֹת, שְׂאִסּוּר לֶאֱכַל תַּרוּמָה טְמֵאָה.

יג. אִינוּ מְטֵמְא עַד שִׁיאֲכַל אֻכְלִין טְמֵאִים כְּחֻצֵי פָּרֶס, שֶׁהוּא כְּפִיצָה וּמִחֻצָּה שׁוֹחֲקֶת; וְכֵן הַשּׁוֹתֶה אִינוּ מְטֵמְא עַד שִׁישְׁתֶּה מִמִּשְׁקִין טְמֵאִין רְבִיעִית. וְכָל הָאֻכְלִין מִצְטָרְפִין לְחֻצֵי פָּרֶס, לְפָסֵל אֶת הַגּוֹיָה; וְכָל הַמִּשְׁקִין מִצְטָרְפִין לְרְבִיעִית. וְאִם אֲכַל אוֹ שָׁתָה פָּחוֹת מִשְׁעוֹר זֶה, טָהוֹר.

יד. אֲכַל מְעַט וְשָׁתָה, וְחִזֵּר וְאֲכַל מְעַט וְשָׁתָה אִם יֵשׁ מִתְּחֻלָּה וְעַד סוּף כְּדִי אֲכִילַת פָּרֶס, מִצְטָרְפִין; וְאִם לֹאוֹ, אִין מִצְטָרְפִין. וְכֵן אִם שָׁתָה מְעַט וְשָׁתָה, וְשָׁתָה מְעַט וְשָׁתָה אִם יֵשׁ מִתְּחֻלָּה וְעַד סוּף כְּדִי אֲכִילַת פָּרֶס, מִצְטָרְפִין; וְאִם לֹאוֹ, אִין מִצְטָרְפִין. אֲכַל פָּחוֹת מִכִּשְׁעוֹר, וְטָבַל וְעָלָה, וְאֲכַל מְעַט מִיָּד אִם לֹא שָׁתָה בִּינִיָּהֶן, וְהָרִי אֲכִילָה שְׁלִפְנֵי הַטְּבִילָה וְשְׁלֵאֲחֵר הַטְּבִילָה כְּכִדִּי אֲכִילַת פָּרֶס הָרִי אֵלּוּ מִצְטָרְפִין.

טו. אִשָּׁה שֶׁהִיא רֹאשׁוֹן לְטְמֵאָה, וּמִנִּיקָה אֶת בְּנָהּ הָרִי הַבֵּן טָהוֹר, וְלֹא גִזְרוּ עָלָיו טְמֵאָה: שְׂאִפְלוּ תֹאמֵר שִׁינֵּק רְבִיעִית אִפְשָׁר שִׁישׁ מִתְּחֻלָּה וְעַד סוּף יֵתֵר מִכְּדִי אֲכִילַת פָּרֶס, שֶׁהָרִי אִינוּ יוֹנֵק בְּבֵת אַחַת.

טז. הַמַּעֲבֵרֶת הַתִּירוֹ לָהּ שֶׁתְּהִיָּה אוֹכֶלֶת אֻכְלִין טְמֵאִין פָּחוֹת מִכִּשְׁעוֹר, וְאֵף עַל פִּי שֶׁהִיא אוֹכֶלֶת הָרֵבָה: מִפְּנֵי הַסִּפְכָּנָה. וְאִינָּה צְרִיכָה טְבִילָה, אִלָּא הָרִי הִיא טָהוֹרָה.